

**Y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y
Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau
Rhyngwladol**

**Culture, Communications, Welsh
Language, Sport, and International
Relations Committee**

**Pwyllgor Newid Hinsawdd,
yr Amgylchedd a Seilwaith**

**Climate Change, Environment,
and Infrastructure Committee**

**Pwyllgor yr Economi,
Masnach a Materion Gwledig**

**Economy, Trade, and
Rural Affairs Committee**

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN
SeneddDiwylliant@senedd.cymru
senedd.cymru/SeneddDiwylliant
0300 200 6565

Senedd Cymru

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN
SeneddCulture@senedd.wales
senedd.wales/SeneddCulture
0300 200 6565

Y Gwir Anrh Elin Jones AS

Y Llywydd, a Chadeirydd y

Pwyllgor Busnes

12 Gorffennaf 2024

Ymweliad cyfnewid traws-bwyllgorau ag Oireachtas

Annwyl Lywydd

Rydym yn ysgrifennu at y Pwyllgor Busnes i ofyn am ganiatâd ar gyfer ymweliad cyfnewid traws-bwyllgorau â'r Oireachtas rhwng 18 a 20 Medi 2024.

Ar 7 Mawrth 2024, cyfarfu'r Dirprwy Lywydd ac Aelodau sy'n cynrychioli'r Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol (CCWLSIR) a Phwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig (ETRA) â Ceann Comhairle (Llefarydd) Dáil Éireann, Seán Ó Fearghaíl a Chonswl Cyffredinol Llywodraeth Iwerddon, Denise McQuade. Yn ystod y cyfarfod hwnnw, awgrymodd Comhairle Ceann gyfres o ymweliadau cyfnewid rhwng yr Oireachtas a'r Senedd. Ein hymweliad arfaethedig ym mis Medi yw'r cyntaf yn y gyfres hon o ymweliadau cyfnewid.

**Senedd Cymru
Welsh Parliament**

Byddai ymweliad traws-bwyllgorau â'r Oireachtas yn gyfle i gytuno ar ffyrdd o weithio yn unol ag ymrwymïadau a gytunwyd gan y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau Cyhoeddus yn ystod ei ymchwiliad i'r cysylltiadau rhwng Cymru ac Iwerddon wrth ddarparu fforwm i'r Aelodau drafod meysydd cyffredin o ddiddordeb a chydweithredu a rennir. Ymhlith y meysydd a drafodwyd yn ystod y cyfarfod gyda Ceann Comhairle roedd themâu a meysydd polisi yr ymchwiliad i'r cysylltiadau rhwng Cymru ac Iwerddon, megis diwylliant a threftadaeth, iaith, a newid hinsawdd (yn benodol, cydweithredu o ran ynni adnewyddadwy ym Môr Iwerddon). Am y rheswm hwn, cynigir bod Aelodau o'r Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith hefyd yn cymryd rhan yn y cyfnewid hwn. Mae Iwerddon yn bartner masnachu pwysig i Gymru, a thrafodwyd materion gwledig hefyd fel maes pwysig sydd o ddiddordeb ar y cyd a chyffredinedd rhwng y ddwy wlad. Yn sgil hynny, awgrymir hefyd bod Aelodau o Bwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig yn ymuno yn yr ymweliad cyfnewid.

Mae cydweithio rhwng yr Oireachtas a'r Senedd yn un o'r pileri allweddol i'r cytundeb rhyngwladol rhwng llywodraethau Cymru ac Iwerddon, y Cyd-ddatganiad a Chynllun Gweithredu ar y Cyd. Mae llywodraethau Cymru ac Iwerddon wedi ailadrodd yn rheolaidd eu bod yn barod i gefnogi gwaith rhyngseneddol y Senedd-Oireachtas ac maent wrthi'n adolygu canfyddiadau adroddiad y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Chysylltiadau Rhyngwladol er mwyn llywio penderfyniadau ar gydweithredu rhwng Cymru ac Iwerddon y tu hwnt i 2025. Mae'r Prif Weinidog hefyd wedi gwahodd mewnbwn y Pwyllgor i gynlluniau'r llywodraeth ar gyfer cydweithrediad 2026-2030. Disgwylir i'r meysydd cydweithredu a amlinellir uchod gael eu parhau yn y Cyd-ddatganiad rhwng Cymru ac Iwerddon y tu hwnt i 2025, ac eithrio materion gwledig..

Fel rhan o waith gwaddol y Pwyllgor ar gysylltiadau rhwng Cymru ac Iwerddon, mae'r Cadeirydd hefyd wedi sefydlu amserlen o gyfarfodydd rheolaidd gyda'r Conswl Cyffredinol Iwerddon i rannu gwybodaeth ac i baratoi ar gyfer cydweithredu rhwng Cymru ac Iwerddon y tu hwnt i 2025. Yn eu cyfarfod diwethaf ar 20 Mawrth 2024, cynigiodd y Conswl Cyffredinol i'r Pwyllgor gwrdd eto ag Adran Materion Tramor Llywodraeth Iwerddon ar ymweliad nesaf y Pwyllgor â Delyn i rannu'r wybodaeth ddiweddaraf am feysydd allweddol yn y cysylltiadau rhwng Cymru ac Iwerddon, fel cefnogaeth i alltudion.

Rydym hefyd yn bwriadu cynnal ymweliadau â rhanddeiliaid perthnasol sy'n ymwneud â gwaith sy'n cefnogi agenda Cymru-Iwerddon.

Credwn y bydd yr ymweliad cyfnewid hwn yn gyfle i ddatblygu rhaglen gyfnewid ddwyochrog a chydweithio rhwng pwyllgorau'r Senedd ac Oireachtas gyda ffocws ar gydweithredu rhwng Cymru ac Iwerddon y tu hwnt i 2025.

Er mwyn tarfu cyn lleied â phosibl ar fusnes y Senedd, rydym wedi nodi 18 i 20 Medi 2024 fel dyddiad priodol i gynnal yr ymweliad cyfnewid hwn. Yn yr wythnos hon, bydd dau o'n pwyllgorau yn cyfarfod ar y bore Mercher (Y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith a Phwyllgor yr Economi,

Masnach a Materion Gwledig) a bydd yn wythnos wrth gefn i un arall (Y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg a Materion Rhyngwladol).

Ein bwriad yw teithio yn dilyn busnes pwyllgorau ddydd Mercher i gyrraedd Dulyn nos Fercher. Bydd hyn yn caniatáu i Aelodau gynnal diwrnod llawn o gyfarfodydd a thrafodaethau yn yr Oireachtas a gyda Llywodraeth Iwerddon ddydd lau. Byddwn yn cynnal ymweliadau pellach fore Gwener gyda rhanddeiliaid perthnasol cyn teithio yn ôl brynhawn Gwener.

Mae'r Aelodau sydd wedi cael eu cadarnhau gan bwyllgorau fel cymryd rhan yn y cyfnewid ywu:

- Delyth Jewell AS ac Alun Davies AS (Y Pwyllgor Diwylliant, Cyfathrebu, y Gymraeg, Chwaraeon a Materion Rhyngwladol)
- Luke Fletcher AS a Samuel Kurtz AS (Pwyllgor yr Economi, Masnach a Materion Gwledig);
- Llyr Gruffudd AS ac un Aelod arall i'w gadarnhau (Y Pwyllgor Newid Hinsawdd, yr Amgylchedd a Seilwaith).

Y Dirprwy Lywydd fydd yn arwain y ddirprwyaeth fel rhan o'i raglen ryngwladol benodol ar gyfer y Chwched Senedd, a bydd yn cynnal rhaglen o gyfarfodydd seneddol a gweithdrefnol fel rhan o'r ymweliad. Mae'r model hwn o ymgysylltu rhyngwladol traws-bwyllgorau yn rhan o'r gwaith o gyflawni Fframwaith Rhyngwladol y Senedd, sy'n rhoi busnes y Senedd yn ganolog i weithgarwch rhyngwladol..

Byddem yn ddiolchgar pe gallai'r Pwyllgor Busnes gadarnhau ein dull gweithredu a chaniatau i'r Aelodau a nodir gael caniatâd i adael y Cyfarfod Llawn yn gynnar ddydd Mercher 18 Medi 2024.

Yn gywir,

Delyth Jewell AS

Llyr Gruffudd AS

Paul Davies AS

Croesewir gohebiaeth yn Gymraeg neu Saesneg.

We welcome correspondence in Welsh or English.